

Compositors, músics i orquestres a Caldes

El 10 de setembre del 1986, dins de les segones jornades culturals organitzades per l'Ajuntament de Caldes de Malavella, es va inaugurar l'exposició «Compositors, músics i orquestres», aquesta exposició portada a terme per l'historiador i arxiver Joan Boades amb la col·laboració de Josep Mª Casas va significar la recuperació d'una part del patrimoni cultural de Caldes de Malavella. La música i els músics van tenir una certa incidència en molts dels pobles de les comarques, però avui aquesta part tan important de la nostra cultura resta a gairebé tots els llocs com a part de la memòria popular. Amb aquesta iniciativa de l'Ajuntament s'ha aconseguit el primer pas cap a la consolidació i la salvaguarda d'aquesta part del nostre patrimoni cultural.

Aquesta vila Selvatana ha estat famosa per les seves aigües, els seus balnearis i les seves termes romanes. Però Caldes, a més d'ésser lloc de repòs, de salut i de silenci, també ha estat l'escenari del floreament de bona part del folclore català amb cobles de tanta incidència com la cobla-orquestra Maravella i compositors tan populars com el malaguanyat Francesc Mas i Ros, a més de tot un seguit d'orquestres i conjunts de ballables que animaven les nits d'estiu i les festes de les contrades.

Francesc Mas i Ros ha estat molt conegut dins el món sardanista per la composició de sardanes de molta popularitat com «Tossa bonica» (1951), «Pastora enamorada» (1942), «L'aplec de Sant Maurici» (1924). Però, a més de la seva tasca com a compositor, Francesc Mas i Ros va intervenir en diferents conjunts i orquestres que no sempre tenien a veure en el món sardanista: Així, en el 1930 ja el trobem com a membre del conjunt de Caldes «Jazz-Band». La guerra, com en tantes altres vessants, també talla l'ocupació musical del mestre Ros i no la tornarà a reprendre fins als anys quaranta amb la creació de l'orquestra Imperio, i més tard amb l'orquestra Jadris, a la qual restarà vinculat fins a l'any 1960.

Francesc Mas i Ros va deixar com a llegat pel món sardanista unes tres-centes composicions sardanistes, i alhora de la seva mort ens va deixar una sardana inacabada, i el títol de la seva darrera composició que encara avui resta inèdita. A més d'aquesta contribució al món sardanista, Francesc Mas i Ros també va deixar gairebé una cinquantena de peces de ballables i passos dobles.

Una part de la primera formació de l'orquestra: Ferrer, Vendrell, Margall, Ferrer, Brugada, Perxachs.

L'orquestra Maravella

DOLORS GRAU

Narcís Vendrell i Ferrer i Josep Ferrer i Puigdemont varen crear la primavera de l'any 1951 l'orquestra «Maravella», l'orquestra que en un futur ben immediat es convertiria amb la més important i popular del país. Aquesta primera formació de l'orquestra estava composta pels dos cosins Narcís Vendrell, al saxo, i Josep Ferrer, cantant, a més de Lluís Brugada, al contrabaix; Josep Faixedes, Joaquim Ribas, Pere Magret i Miquel Felip, al saxo; Emili Juanals, Joaquim Costa i Felícia Juanola, a la trompeta; i Miquel Tudela i Joaquim Coma com a intèrpretes del trombó.

De seguida s'enceta el camí ascendent de l'orquestra: en el 1952 l'orquestra Maravella participa en el «Festival de la Cançó Llatina», de Génova, i des del 1959 al 1967 s'esdevindran l'orquestra del «Festival de la Can-

çó del Mediterrani». No és tan sols la participació en els festivals i el convertir-se en l'orquestra oficial del Festival de la Cançó del Mediterrani el que els donarà la gran popularitat, sinó les seves estades del primer any de la seva creació en diferents països europeus. La bona trajectòria de l'orquestra «Maravella» la va portar a visitar la pràctica totalitat dels països europeus i les que li van donar més popularitat van ser les seves tres estades a la Unió Soviètica en els anys 1972, 1973 i 1977.

Amb aquestes visites a Europa no va créixer tan sols la popularitat de l'orquestra de Caldes de Malavella, sinó que, a més, va significar la portada de la música catalana arreu d'Europa. Gràcies a l'orquestra Maravella, Europa va començar a conèixer la sardana i el compositor de Caldes, Francesc Mas i Ros, ja que en tots els seus concerts l'orquestra n'interpretava com a

mínim una composició seva.

Evidentment, el naixement de dos importants representants de la música catalana en un sol poble gairebé sempre vol dir que hi havia hagut un caliu anterior que era el qui havia procurat que poguessin sortir importants artistes musicals. Aquest caliu el representen de primer dues famílies: la Mas i la Ferrer, que es dedicaven al lloguer de pianos de manubri. Els pianos de manubri varen assolir un important desenvolupament i expansió en les comarques de Girona, aquesta expansió exigia, doncs, de les famílies que els llogaven un important coneixement musical per tal d'adaptar i gravar en els seus corrons les melodies que anaven apareixent.

Juntament amb aquesta activitat també varen ajudar a potenciar el moviment musical la música de ball que s'interpretava en sales com el «Casino», el «Cafè Colonial», «Can Mas», «Can Ferrer», «cal Sanador».

**EL JARDINET
PUB**

Ctra. Llagostera, 160 - Tel. 47.00.83
CALDES DE MALAVELLA

PITU & PADI

ÒPTIQUES

ADAPTACIÓ LENTS DE CONTACTE

Oferim al públic el millor servei i els últims avenços en òptica.

00000

Ulleres de sol i graduades, lents de contacte, graduació de vista per computadora, servei propi de muntatge.

CALDES DE MALAVELLA. Pl. St. Esteve. Tel. 47 00 29
CASSÀ DE LA SELVA. C/. Barraquetes, 23. Tel. 46 12 03
LLAGOSTERA. Pl. Catalunya. Tel. 83 05 99
ANGLÈS. C/. Indústria Ctra. Osor. Tel. 42 21 20

MILLENINI

BAR - HOSTAL JOKER

Avgda. St. Maurici, 8
Tel. 47 00 44

HOSTAL Can GELI

Ctra. Nacional II - Km. 701
Tel. (1972) 47 02 75
17455 CALDES DE MALAVELLA (Girona)

Trobareu el
DIARI DE GIRONA
Los Sitios a
LLIBRERIA SOLÈS
Plaça Sant Esteve, 4
LLIBRERIA MAI
Costa Brava, 24
CALDES DE MALAVELLA